

EL CAMPUS

de l'Autònoma

NÚM **46**

NOVEMBRE 2008

40 anys de vida universitària

Les fronteres geogràfiques de la nostra universitat 12 ■ La lluita d'Adriana Kaplan contra la pràctica de la mutilació genital femenina 20 ■ Cibernàrium, un espai d'aprenentatge 24 ■ Servei d'estètica per sentir-se bé amb si mateix 26 ■ Més de cent anys pensant en els temes de la salut 28 ■

EL CAMPUS de l'Autònoma

NÚM 46 NOVEMBRE 2008

3 La Universitat Autònoma de Barcelona celebra els seus primers 40 anys plena de vida, vigor i projectes de futur

10 Records i vivències d'un estudiant de la primera fornada i d'un exrector que era dels qui somiaven amb la llibertat

3 La primera vedella 'in vitro' nascuda a Catalunya, fruit de la UAB, ha estat batejada amb el nom d'Autònoma

NOTA DE RECTIFICACIÓ

En el número anterior de la nostra revista a l'article titulat *Autònoma H₂O: més enllà de la sequera* quan es parla de "depurar i transportar l'aigua des de la claveguera cap a l'*spa*" cal aclarir que es refereix al procés d'aprofitar l'aigua que es llançaria (al clavegueram) cada vegada que es buida la piscina petita, tornar a depurar-la i posar-la a l'*spa*, que és un espai que s'ha d'anar buidant de forma diària per normativa. I en el reportatge *Rumb a Pequín* cal puntualitzar que la idea de crear el Programa Tutorespost-UAB va sorgir d'una conversa entre el director del SAF, Andreu Benet, i el rector Carles Solà; després el Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat s'hi va afegir.

D'altra banda, la professora Maria Antonia Tarrazón envia la següent nota: "L'article d'opinió *L'acompanyament dels esportistes*, publicat al número 45 de la revista *El Campus de l'Autònoma*, no és el text original escrit per la professora Tarrazón. Conté diverses alteracions de contingut i d'estil introduïdes sense coneixement de l'autora. Per aquest motiu, la professora Tarrazón voldria almenys poder matisar tres aspectes: 1) l'afirmació "i uns resultats exemplars en les diferents assignatures que realitza", referida al rendiment acadèmic dels esportistes d'alt nivell, ha estat afegida al text original i no reflecteix la realitat acuradament; 2) el text original valorava també l'actuació i els esforços dels esportistes que encara estan cursant la carrera; i 3) la redacció del text original "diferia en diversos aspectes lingüístics de la versió publicada".

'Fa vint anys que tinc vint anys'

La Universitat Autònoma de Barcelona celebra els seus 40 anys. En una persona aquest aniversari marca el replantejament de moltes coses ja que s'ha passat de la joventut a la maduresa i és parla de la crisi dels 40. Però la nostra Universitat és manté jove i com diu la cançó d'en Serrat *Fa vint anys que tinc vint anys*. De fet, la UAB manté un equilibri entre la joventut dels vint anys mantinguts des de fa vint anys i la maduresa dels 40.

Va néixer en temps difícils, en plena dictadura franquista, convertint la agrària Vall Moronta en terreny universitari, del cultiu de la terra al cultiu dels cervells. S'ha desenvolupat durant la democràcia fins a

a UAB manté un equilibri entre la joventut dels vint anys mantinguts des de fa vint anys i la maduresa dels 40

ser avui dia una de les més grans i potents dels Països Catalans. En el seu camí va superant etapes, sempre en busca de la excel·lència, per tal de convertir-se o mantenir-se com una de les millors dins del nostre espai europeu.

L'aniversari serveix per mirar enrere, per recordar i aprendre de la nostra història (qui perd les arrels per la identitat), per saber qui som, i també per mirar cap el futur, per definir nous objectius, per explorar nous camins, per planificar una UAB situada en primera línia davant de l'ensenyament, la recerca i la innovació. Felicitats pels 40!

DIRECTOR Antoni Reig. **SOTSDIRECTORA** Pepa Badell. **CAP D'EDICIÓ** Elvira Altés. **CONSELL EDITORIAL** Miguel Angel Linares, Manuel López, Antoni Merino, Jaume Soriano, Toni Castel. **DISSENY** Pepa Badell **SECRETARI DE REDACCIÓ** Francesc Benejam. **REDACCIÓ** Noura Aharchi, Mireia Arnau, Francesc Benejam, Aida Clemente, Berta Francàs, Zina Ghribi, Isabel Gómez, Carla González, Francesc Peris, Clara Prieto, Gemma Sánchez. **FOTOGRAFIA** Antolín Avezuela. **MAQUETACIÓ** Francesc Benejam. **EDICIÓ** Zina Ghribi. **Foto portada:** Arxiu Juan Delgado.

ADREÇA Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Edifici I, Aula I2-117, 08193 Bellaterra (Barcelona). **TELÈFON** 935813288. **FAX** 935812005. **EDITA** Facultat de Ciències de la Comunicació, UAB. **PREIMPRESSIÓ I IMPRESSIÓ** Gratesa

ARXIU JUAN DELGADO

40 anys de la UAB

Aquest darrer any hem assistit a la publicació d'una munió d'articles i llibres que recorden l'any 1968, del qual es compleixen 40 anys. Fins i tot als qui no vam viure aquella època, se'ns ha donat l'oportunitat d'apropar-nos i de conèixer de primera mà, els fets que van succeir al món, i també aquí, amb la creació de la UAB.

Va ser el decret-llei de 6 de juny de 1968, a l'article número 2, on es disposava la creació d'una nova Universitat a Barcelona, la UAB. En aquell temps, només van ser quatre les facultats previstes: la de Medicina, Ciències, Filosofia i Lletres i Ciències Econòmiques. Tanmateix, aquell octubre de 1968 tan sols van iniciar curs les facultats de Filosofia i Lletres, al Monestir de Sant Cugat, i la de Medicina, a l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau. El campus de Bellaterra actual no existia el

1968, va ser un any després quan van ser adquirides 96 hectàrees del municipi de Cerdanyola del Vallès per 150 milions de pessetes (901.518 euros). Tant Ciències com Economia començaven el 1969 a l'Hospital de Sant Pau i a l'actual edifici de l'Escola d'Idiomes a Barcelona, respectivament.

En una etapa d'apertura del règim de Franco, un catedràtic de bioquímica anomenat Vicente Villar Palasí es va envoltar d'una sèrie de persones i va impulsar la creació de la UAB. En el cas de

Actes de celebració

El dia 26 de setembre es va iniciar el curs i l'any d'aniversari amb una lliçó inaugural titulada *Al voltant de la fundació de la UAB*, que va anar a càrrec de l'exrector més veterà, Antoni Serra Ramoneda. Durant l'acte, es va presentar un vídeo que repassa la història de la Universitat al llarg d'aquests 40 anys, i també va comptar amb un recital de poemes, escrits per persones vinculades d'una manera o altra a la UAB, com ara el professor Francesc Parcerissas; l'exprofessor Gabriel Ferrater, o Miquel Martí Pol i Joan Brossa, doctors *honoris causa*. El següent acte es va dur a terme al pavelló poliesportiu del SAF el passat 3 d'octubre. Aquesta festa va consistir en un sopar en el qual La Salseta del Poble Sec va ser l'encarregada de posar la música. Apart de les que ja s'han fet, durant el curs es faran moltes més activitats a les diferents facultats i centres de la UAB, per celebrar aquestes quatre dècades que fa que la nostra Universitat existeix. D'entre aquestes activitats programades, tot i que encara no tinguin data fixa, hi ha una exposició de la UAB, i l'acte en què es nomenarà doctor *honoris causa* al cineasta Pere Portabella. La coral de l'Autònoma també té planejat fer un concert amb excantaires. Un grapat d'iniciatives que faran d'aquest curs, un any molt especial. (Més informació sobre propers actes a www.uab.cat)

ARXIU JUAN DELGADO

Medicina, la Facultat es va instal·lar a l'Hospital de Sant Pau.

Un nou model progressista

La primera promoció va comptar amb 147 alumnes i va suposar l'inici d'un nou model, diferent respecte a la massificació de la Universitat de Barcelona. Es tractava d'incloure més seminaris pràctics amb pocs alumnes, mitjançant un significatiu grup de persones d'esperit progressista. Tot això es va reflectir a l'hora d'impartir classe. Alguns alumnes de les primeres promocions com el doctor Salvador Benito

i el doctor Pere Casan recorden la dedicació i presència del professorat, les seves pràctiques, exàmens voluntaris els dissabtes i la protecció que gaudien dels *numerus clausus*. Casualment el mateix any, va néixer a Hamilton (Canadà) una Facultat de Medicina, pertanyent a la Universitat McMaster. Aquest centre va acabar sent punter en l'ensenyament de la medicina pel seu mètode revolucionari.

Filosofia i Lletres a Sant Cugat

Alhora, la facultat ubicada al Monestir de Sant Cugat va

A la pàgina anterior, la signatura de l'acord entre l'Hospital de Sant Pau i la UAB per instal·lar allà la Facultat de Medicina.

començar amb 111 alumnes matriculats el primer curs de Filosofia i Lletres. Es repetia de nou la consigna i el professorat estava format, o bé per professors joves, o per sancionats a la Universitat de Barcelona. També comptava amb personalitats prestigioses de fora de l'àmbit universitari. Els alumnes compartien assignatures comunes en els dos primers cursos, i després escollien una especialitat que, en alguns casos, eren grups de 15 estudiants. A l'hora d'impartir les classes, un professor dels primers cursos, Borja de

■ **“Les primeres facultats que van començar a impartir classes de primer cicle l’any acadèmic 1968-1969 van ser Medicina i Filosofia i Lletres”**

■ **“Amb la creació de la UAB, va començar un nou model d’ensenyament en un context polític d’obertura”**

Una classe a la Facultat de Medicina durant els primers anys.

Riquer, recorda que els docents que ho preferien podien fer les seves classes en català. De fet, la seva tesi va ser de les primeres llegides en català a la UAB.

Economia i Ciències, l’any 1969

La Facultat de Ciències Econòmiques de la UAB va iniciar la seva etapa el 1968 amb un tercer cicle i assignatures de doctorat, com assenyala Enric Rivas, l’actual director del Programa Universitat d’Empreses i col·laborador docent aquell any. El primer degà, Joan Sardà, va

impulsar aquesta iniciativa per veure quins professors podrien incorporar-se en un futur a la Facultat d’Econòmiques. Però els cursos de grau van començar un any després a l’edifici actual de l’Escola Oficial d’Idiomes, per passar a Bellaterra el curs 1972-1973.

En el cas de la Facultat de Ciències, també va ser l’octubre de 1969 quan va començar a la Casa de Convalescència de l’Hospital Sant Pau, la primera promoció amb molt pocs estudiants. Tanmateix, a l’any següent van ser al voltant de 400 alumnes en l’anomenat “selectiu de ciències”, quatre cursos, que incloïen totes les especialitats, com reconeix l’alumne de la segona promoció i ara professor de la UAB, Josep Enric Llebot.

Els primers anys a Bellaterra

Durant els primers anys de la dècada dels 70, les facultats van anar instal·lant-se al campus de Bellaterra.

Com recorden professors i alumnes d’aquella època, els accessos a les classes no eren tan fàcils com avui en dia. Molts d’ells havien de baixar a la parada de Bellaterra i caminar fins al campus pel famós camí de *Hochiminh*, que en dies plujosos era realment complicat.

I a l’hora de tornar, el doctor Pere Casan recorda que quan impartia classes al campus solia recollir alumnes amb cotxe en direcció a Barcelona. Josep Enric Llebot, per la seva part, rememora aquell primer curs a Bellaterra, el qual va començar una mica més tard ja que s’estaven donant els últims retocs a la Facultat de Ciències. Tant ell com el professor Ramón Pascual coincideixen en el fred que feia en els primers mesos, en molts casos per la humitat de l’edifici ■

Daniel Ocasar González

Breu història des dels inicis

1968

6 de juny: Decret-Ilei que permet el naixement de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

27 de juliol: Disposició que permet la creació de les quatre primeres facultats: Filosofia i Lletres, Medicina, Ciències i Ciències Econòmiques.

8 d’octubre: Primera reunió de la Comissió promotora de la UAB.

30 d’octubre: Sessió inaugural de la Facultat de Filosofia i Lletres al Monestir de Sant Cugat del Vallès. Medicina estableix la seva seu a l’Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

1969

23 de febrer: Firma de l’escriptura de compra-venda dels terrenys de Bellaterra per a la construcció de la UAB.

Curs 1969-1970: Es posa en marxa la Facultat de Ciències a l’Hospital de Sant Pau. S’inaugura la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials.

1970

6 d’octubre: Primera reunió del Patronat de la UAB (però constituït com a Patronat provisional). Aprovació dels primers estatuts de la UAB.

Setembre: El rector Vicenç Villar Palasí presenta els projectes de les construccions en els terrenys de Bellaterra.

1971

Creació de la Facultat de Dret. Creació de la Facultat de Ciències de la Informació (actualment, Facultat de Ciències)

Continua a la pàgina següent ▶

◀ Vé de la pàgina anterior

de la Comunicació).
S'incorporen els hospitals
de Vall d'Hebrón
i Nostra Senyora del Mar
com a centres
de formació clínica.

Octubre 1971:

La Facultat de Ciències
es trasllada a Bellaterra.

29 d'octubre:

Primera sessió del Claustre
de la UAB, a la sala d'actes
de l'Hospital de Sant Pau.

1972

15 de març:

El Claustre escull com a rector
a Vicenç Villar Palasí.

Maig: Segona compra
de terrenys. S'obre l'edifici
del Rectorat i Biblioteca General.

Curs 1972-1973:

S'obren, a Bellaterra,
les Facultats de Filosofia
i Lletres, de Ciències
Econòmiques i Empresariales
i de Ciències de la Informació.
Creació de l'Escola Universitària
de Traductors i Intèrprets.

1973

Creació de l'Escola Universitària
de Mestres de Sant Cugat.
Suspensió dels primers estatuts.

1975

15 de març: Redacció
del Manifest de Bellaterra.

1976

Disolució del Patronat
de la UAB.
Josep Laporte és elegit rector
i promou el procés
d'elaboració d'uns nous
estatuts per a la Universitat.
Redacció de la Declaració
de Bellaterra: declaració
de principis i objectius
per a una Universitat Autònoma
amb un govern democràtic.

1978

Juliol: S'acorda acollir-se

▶ Continua a la pàgina següent

La Vall Moronta abans de ser Universitat

Enguany es celebren els 40 anys de la UAB ubicada dins les fronteres de la Vall Moronta, on diàriament hi conviuen prop de 55.000 persones. Però, què hi havia en aquesta vall abans de l'any 1968?

La UAB, fa 40 anys, no es trobava a Bellaterra com avui dia. La ubicació de la Universitat en aquest indret va començar l'any següent a la seva fundació, el 1969, amb la compra dels terrenys bellaterrenços. Mentrestant, s'anaven obrint diferents facultats a edificis ja existents i dispersos per la província de Barcelona.

No va ser fins l'any 1972, amb la segona compra de terrenys, que la Universitat es va anar modelant tal i com la coneixem avui dia: es van reubicar al campus, on ja es trobaven des de l'any anterior les Facultats de Dret i de Ciències, les Facultats

A dalt, la masia de Can Mir, cap al 1930, amb algunes de les persones que vivien a l'edifici. Actualment, la masia forma part de l'Escola de Postgrau de la UAB.

de Filosofia i Lletres, de Ciències Econòmiques i Empresariales i de Ciències de la Comunicació.

A partir d'aquesta data, es van anar incorporant progressivament les altres facultats, els diferents edificis administratius com el Rectorat o la Biblioteca General, i la primera fase de la Vila Universitària.

Però, entre els nous immobles, s'amaguen vestigis del passat. Alguna que altra masia ens dóna pistes sobre la història de la Vall Moronta, on es troba actualment el complex universitari, i sobre com el naixement de la UAB va implicar la fi de la vida pagesa en aquest indret.

ARXIU ESCOLA DE POSTGRAU

A la Vall Moronta es feien totes les feines pròpies de la pagesia, entre d'altres, la verema i la sega i batuda del blat (veure a la pàgina següent).

Els primers pobladors no van ser els estudiants

Els estudiants no vam ser els primers en poblar el que ara és el territori autònom. Abans de que la Vall Moronta fos ocupada per milers i milers d'estudiants carregats de llibres, hi va haver molts altres pobladors. Els terrenys que ara utilitzem com a poliesportiu, per exemple, eren una fossa comuna on s'han trobat restes neolítiques de l'Edat de Bronze, de Ferro i ibèriques; el camp de tir amb arc era un assentament ibèric i prop de la Facultat de Medicina s'han trobat restes romanes.

Dels molts habitants que van poblar la Vall Moronta abans de l'arribada dels universitaris, els més relacionats amb l'espai que ocupen avui les nostres facultats van ser els pobladors de les masies de Can Miró (de la que es tenen referències des de l'any 1434), Can Magrans i Can Domènec, ja que va ser sobre els seus terrenys que es va construir la Universitat.

Les persones que feien vida en aquests masos eren principalment masovers arrendataris que treballaven les terres dels seus amos a canvi d'una vivenda i d'excedents de conreu.

La vall era molt fèrtil, i es conreaven una gran varietat de productes, però caldria destacar la vinya com a tret característic de totes tres masies. "En els bons temps hi havia molta vinya i es feia sobretot vi blanc i una mica de negre. Recordo que hi havia un celler molt gran", diu Maria Dolors Termes, antiga masovera de Can Magrans, i afegeix: "També s'hi cultivaven arbres fruiters, ordi, blat, ametllers i avellaners, civada, blat de moro... Quan venia el temps de sega, llogaven una màquina i venia molta gent de Barcelona, pescadors sobretot, que aprofitaven les vacances per fer-se un sou".

Els masovers duïen un estil de vida molt humil, pràcticament aliè als avenços que es produïen a pocs quilòmetres d'on ells vivien. Mercè Ricard, antiga

◀ **Vé de la pàgina anterior**

a la tutela de la Generalitat de Catalunya.

1979

11 de maig:
Aprovació dels segons estatuts de la UAB.

1980

Primer acte d'inauguració del curs de la UAB.

1981

Creació de la Facultat de Veterinària.

1985

Aprovació d'uns nous estatuts de la UAB, d'acord amb la Llei de Reforma Universitària.

1986

Creació de la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia. Es tracta de la primera Facultat creada per decisió de la Generalitat de Catalunya.

1990

Transformació de la Secció de Psicologia en la Facultat de Psicologia.

1992

Curs 1992-1993:
Constitució de la Facultat de Traducció i Interpretació.

Curs 1992-1993:
Constitució de la Facultat de Ciències de l'Educació.

1993

Creació de la Vila Universitària, vivendes destinades als estudiants.

2003

Aprovació dels estatuts de la UAB.

2008

Ampliació de la Vila Universitària. S'ofereixen 216 nous habitatges.

Curs 2008-2009

La Universitat Autònoma de Barcelona celebra els 40 anys de vida universitària.

masovera de Can Miró, recorda que fins als anys 60 no van tenir ni llum ni aigua corrent: “Abans d’això, anàvem a rentar a la bassa i havíem de portar l’aigua per a beure i cuinar. La llum la fèiem amb el carbur. Després vàrem tenir una dinamo”.

Bellaterra, l’arribada de la burgesia

Als anys 30, la Vall Moronta va sofrir la seva primera gran transformació amb l’aparició de la urbanització de luxe de Bellaterra, iniciativa duta a terme des de Can Domènec. Bartomeu Bartomeu, un antic farmacèutic de Cerdanyola que un dia es va enamorar a primera vista d’una jove masovereta, després d’anys de casat amb ella i veient que l’agricultura estava en davallada, va decidir reparcel·lar algunes de les terres de la seva dona per fer habitatges. Començà així un període de convivència entre la burgesia barcelonina i els masovers, que van trobar en la nova urbanització un nou punt on vendre els seus productes, tot i que mai es van sentir identificats amb aquesta urbanització “dominada pels cacics”, deien.

Bellaterra es va vendre com a lloc de repòs per a la burgesia benestant, allunyat de la bullícia i la celeritat de la vida a Barcelona. Les classes altes de la ciutat van començar a veure en Bellaterra un lloc ideal per passar les vacances o els caps de setmana.

De fet, l’auca promocional de la urbanització acaba amb un peculiar vers: “República? Monarquia? Bellaterra cada dia!”, aquest vers va ser substituït després de la guerra per “Benestar, pau i alegria, Bellaterra cada dia!”, degut al moment polític que es vivia.

Un dels primers en sumar-se al projecte de la urbanització i comprar una parcel·la, va ser en Josep Sentís, pare del periodista Carles Sentís i un gran afeccionat a la caça. El periodista, que ja

■ **Als anys 30, la vall va sofrir la seva primera gran transformació amb l’aparició de la urbanització de luxe a Bellaterra**

■ **Era realment necessari per a l’interés nacional’ construir una universitat precisament a la vall?**

Els masovers duïen un estil de vida molt humil. Mercè Ricard, antiga masovera de Can Miró, recorda que fins als anys 60 no van tenir ni llum ni aigua.

sobrepassa la norantena d’anys, recorda vivament com eren aleshores els boscos de la Vall Moronta: “Jo anava molt a caçar amb el meu germà, ja que el meu pare, que era un entusiasta de la natura i un gran caçador, es passava a Bellaterra hivern, primavera i estiu. Recordo el bosc baix de pinyoners, les vinyes i les cases de pagès”.

La fi d’una forma de vida

Tot i el revifament econòmic que va suposar l’aparició de Bellaterra, la producció de les masies va anar minvant cap als anys 50. “Recordo que per allà l’any 1955 van fer arrencar les vinyes per a plantar-hi fruiters. El pare prou

que els deia que aquella terra era de vinyes i de mongetes de ganxet! I, efectivament, els arbres no van quallar”, lamenta Maria Dolors Térmes. Aquest va ser el començament d’una davallada ja impossible d’aturar en l’agricultura de la vall que va culminar amb la construcció de la Universitat Autònoma, l’any 1968.

El Govern franquista va decidir expropiar “por interés nacional” les terres dels masovers, a qui se’ls va pagar a cinc pessetes el pam. Alguns, indignats pel mal tracte i incapaçs d’imaginar una vida lluny de la masia, no es van prendre massa bé la decisió del Govern i van arribar a rebre, trabuc en mà, als advo-

La història de la Vall Moronta explicada pels seus veïns

No hi ha gaire literatura sobre la història de la Vall Moronta, no obstant, hi ha dos veïns cerdanyolencs que s'hi han dedicat de ple. L'historiador Miquel Sánchez i González n'és un d'ells; el 2001 va escriure el llibre *Història del Mas Miró*, abans dit Noguera, centrat en la masia reconvertida en l'Escola de Postgrau. L'altre és Ignasi Roda Fàbregas, dramaturg bellaterrenc, que ha investigat sobre els orígens de la seva vila i ha col·laborat en l'elaboració d'aquest reportatge cedint-nos les entrevistes que va realitzar als masovers de la Vall Moronta. El seu llibre *Bellaterra 1930-1975* es va publicar el setembre.

Quan es van fer cases de repòs per la gent de Barcelona, començà un període de convivència entre la burgesia barcelonina i els masovers, els quals van trobar en la nova urbanització un nou punt on vendre els seus productes.

cats encarregats de donar-los la notificació, però no van poder resistir molt més.

Van haver de marxar...

Mercè Ricard, la masovera de Can Miró, rememora amb tristesa: "L'any 1970, la Universitat ens va treure de casa. Quan començàvem a estar bé, vàrem haver de marxar. Ens van dir que ens indemnitzarien i encara ho estem esperant. Van reomplir tot el torrent i van tancar un pou que, a ben segur, hauria donat aigua a tota la Universitat. I encara en donaria! De primer, ens quedàrem un temps i guanyàvem algun diner fent menjars pels obrers de la Universitat, però en

arribar els estudiants, malament! Ens trepitjaven el sembrats i es menjaven les cireres. Per això, el pare va dir: "Pleguem!"

Així va ser com es va acabar amb una forma de vida que havia perviscut a la vall durant segles. Les masies dels masovers van ser enderrocades o bé remodelades, com Can Miró que actualment alberga l'Escola de Postgrau; i els camps de vinyes van ser soterrats per tal de construir facultats, biblioteques i centres del saber. Però, a quin preu? Era realment necessari per a l'*interés nacional* construir una universitat precisament a la vall?

L'emplaçament de la UAB a Bellaterra respon a una operació

d'interessos urbanístics que es va fer d'esquenes a l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès. Es tractava d'una requalificació dels terrenys per tal que passessin de sòl rural a universitari.

El propietari de les terres era el marquès de Cerdanyola, Josep Maria Tréner i Arròspide, a qui la bona relació amb el règim franquista va beneficiar-lo al aconseguir que es requalifiquessin zones, fins i tot, barrancoses

El farmacèutic Bartomeu Bartomeu, o l'anomenat marquès de Bellaterra, també estava implicat en el cas com a posseïdor dels drets, comprats a Tréner i Arròspide, a rebre un delme per cada escriptura que es signés sobre la Vall Moronta. Però, no en va ser l'únic; els germans Villar Palasí, també. D'aquests, en Josep era el ministre d'Educació i Ciència l'any 1968 i en Vicenç seria el futur rector de la UAB durant els anys 70.

Un lloc estratègic

La Universitat s'erigia en virtut d'un decret-llei aprovat el mateix juny del 1968 i en base a quatre principis: la lliure contractació del personal docent, la lliure admissió dels alumnes (però amb *numerus clausus*, és a dir, amb limitació de places per llicenciatura), la lliure redacció dels plans d'estudi i la lliure administració dels cabals de que disposi la Universitat. Tanmateix, no s'ha d'oblidar que el marc contextual és la dictadura, és a dir, quan les universitats s'havien convertit en focus de protesta i de lluita anti-franquista. Així doncs, el fet que la UAB es trobi a Bellaterra no és conseqüència de l'atzar. La Vall Moronta era un lloc estratègic no només pels beneficis econòmics que se'n podien extreure amb la requalificació, sinó també pel fet d'estar aïllada de les grans ciutats i per la seva fàcil vigilància en cas de revoltes ■

**Eva Galindo Soriano
Marina Meseguer Torres**

■
Sergi Belbel
Director del Teatre Nacional de Catalunya
i exalumne de la UAB

Fama de *canyera*

Vaig entrar a la UAB l'any 1981, tretze anys després que s'inaugurés. Vaig acabar la carrera el 1986 i ja sé que sona a tòpic, però d'aquells cinc anys en guardo un record inesborrable. Recordo la impressió del primer dia, la sensació de penetrar dins una mena de búnquer de ciment armat construït enmig del no-res, amb finestres primes i barrades i molt poques portes d'accés.

Quan preguntàvem per què la Universitat Autònoma s'havia construït així, ens responien (no sé si és cert, però *si non è vero è ben trovato*) que era perquè així la policia podia controlar còmodament les possibles revoltes estudiantils: ningú no podia escapar per les finestres i era fàcil controlar-ne els accessos, i a més, no estava enclavada en cap nucli urbà. La UAB tenia fama de *canyera*, d'Universitat compromesa, amb professors joves, inquiets, amb ganes de trencar motlles, de convertir els estudis universitaris en plataformes de reflexió i d'acció.

Però entre els anys 1981 i el 1986, les coses van canviar considerablement. Alguns dels professors que tinguérem ens comentaven que nosaltres érem diferents, no semblàvem tan polititzats ni tan inquiets com les generacions precedents (es va posar de moda l'expressió el *passotisme*), ens conformàvem amb tot. Definitivament vam ser batejats com "els fills de la transició", una generació que, pel que sembla, no donava tanta guerra i que anava a la Universitat simplement per estudiar.

La transformació que des de l'any 81 fins a l'actualitat ha experimentat la UAB ha estat espectacular. Recordo que el 1983 es van començar a ampliar les facultats, a obrir-se, amb finestres grosses per les quals ningú ja no voldria escapar i que feien entrar generosament la llum natural; es va crear un auditori, l'estació de tren, es van ampliar els bars, es va donar *vida* al campus. I any rere any el paisatge anava modificant-se, sempre creixent, convertint la Universitat en una mena de teixit urbà.

La nostra generació crec que va ser la primera d'una certa normalitat, anàvem a la Universitat *només* per estudiar,

però també per formar-nos com a adults. I tot aquell que volia, podia trobar experiències més enllà del pur i simple academicisme. Jo estudiava Filologia francesa i he de dir que la relació que els alumnes vam establir amb els professors (m'agradaria citar-los tots però no hi ha

espai) va ser extraordinària. A més, l'any 1983 es va crear, gràcies a dos professors de Filologia, en Manuel Aznar i en Jordi Castellanos, l'Aula de Teatre. L'explosió de creativitat, de treball i d'il·lusió que uns quants alumnes de facultats diverses vam experimentar a aquella Aula de Teatre, van fer que fossin uns anys realment estimulants i irrepetibles. Potser ja no érem la generació compromesa d'altres anys, érem la *passota* però sense complexos, que començava a tenir clar què volia i que aprofitava al màxim les possibilitats que ens oferia una Universitat cada vegada més dinàmica, oberta i no limitada només a l'academicisme estricte ■

**na Universitat
compromesa, amb
professors joves,
inquiets, amb
ganes de trencar
motlles**

■ **Antoni Serra Ramoneda**
Professor emèrit
i exrector de la UAB

La lluita per la **llibertat** de càtedra

A mitjans del decenni dels 60 del proppassat segle el model de Universitat burocràtica segons els uns, o napoleònica segons els altres, que predominava a la Europa occidental conegué una forta crisi. La massificació, provocada per la demografia i la incorporació de la dona al món professional, desbordà totes les previsions. Les protestes dels estudiants s'estengueren i arribaren a aldarulls tan clamorosos com els del Maig del 68, a París. La reacció de les autoritats consistí en obrir nous centres per tal de disposar de més capacitat física per a encabir l'allau de matriculacions i alhora introduir algunes reformes, dotant de certa flexibilitat a la gestió dels centres i permetent una tímida participació dels estudiants als òrgans de govern universitaris.

A Espanya el moviment estudiantil, malgrat la repressió policial, barrejava

les protestes per la situació política amb les de caire més acadèmic. Nomenat un nou ministre d'Educació, la primera decisió que prengué fou també la creació de noves facultats i escoles, incorporades però a universitats ja existents i per tant seguint el model burocràtic que les caracteritzava. Alhora, però, creà tres noves universitats per a experimentar noves fórmules organitzatives que, de tenir èxit, després s'estendrien al conjunt del sistema. Tanmateix, el ministre no havia dissenyat les línies de l'experiment més enllà del qualificatiu d'autònomes que va distingir a dues d'elles. Posada en marxa la Universitat Autònoma de Barcelona dedicà els

seus esforços a la redacció d'uns estatuts que aprofitessin al màxim la voluntat d'obertura del règim franquista, que no cal dir que no era excessiva. En un llarg procés d'iteració els projectes d'Estatuts que s'enviaven a Madrid eren retornats després de ser esmenats i retallats. Des de Barcelona, hom intentava trobar esclerxes per on imposar els principis de llibertat de càtedra, característics del model humboldtià. Finalment s'arribà a un compromís i la UAB fou pionera en un

Des de Barcelona hom intentava trobar esclerxes per on imposar els principis de llibertat de càtedra, característics del model humboldtià

procés de reforma que, de fet, no arribà a la seva conclusió fins a la desaparició del franquisme.

Els primers anys, la escassa capacitat de les instal·lacions obligaven a aplicar *numerus clausus* que permetia experimentar noves formes d'ensenyament i mantenir unes interaccions estretes i freqüents entre estudiants i professors.

Però el Ministeri veient que els seus

esforços per a resoldre la massificació de les universitats clàssiques no eren suficients per a guarir el mal, abans de conèixer els resultats de l'experiment que havia engegat, decidí utilitzar les noves autònomes com a sobreexidor. Feu construir dos campus, a Cantoblanco, prop de Madrid, i a Cerdanyola, lluny per tan de les respectives capitals. Sortosament, i malgrat les mancances d'infraestructures dels primers anys, l'entusiasme del projecte permeté superar els obstacles. I avui la UAB segueix capdavantera en la lluita per la qualitat de la recerca i la docència amb un campus ja consolidat ■

Les fronteres sobre el terreny acostumen a ser llocs difuminats, difícils d'identificar sense el rigor d'un plànol a la mà. Els límits denoten fins on pot arribar el potencial físic d'un lloc, el rigor de la propietat privada o els perills de sortir-se d'un lloc familiar. L'activitat central gairebé sempre es troba al nucli, la perifèria sovint són llocs marginals, que, per diferents motius, l'ull ciutadà prefereix deixar d'analitzar. A les fronteres de la UAB existeix activitat, però amb un sentit del ritme díscol, dependent del lloc on et trobis.

ANTOLÍN AVEZUELA

Els límits del nostre espai

Baixem a l'estació de ferrocarril de Bellaterra, al darrere deixem una urbanització de cases i xallets de luxe que no forma part de la Universitat. Caminem cap a la dreta i ens endinsem pel camí que uneix l'estació de tren amb la Vila universitària. No fa gaires anys, quan es feia de nit, s'havia de caminar per aquí a les fosques, enmig del bosc. Aquesta situació ara ha canviat i el camí està il·luminat per fanals. Fins i tot hi ha un lloc de socors a la meitat del camí per avisar, en cas d'urgència, els vigilants de seguretat que patrullen de nit pel campus.

Després de passar les finques i els pins, en aquest punt trobem als Amics de la UAB on fins

ara hi havia l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (entitat on conflueixen els interessos de la Universitat i de l'Administració Pública per l'anàlisi de qüestions econòmiques, socials i territorials en àmbits urbans, metropolitans i regionals de Catalunya). Els objectius principals d'aquest centre d'investigació són l'estudi de la ciutat i les característiques dels seus habitants.

Hotel de quatre estrelles

Al final del recorregut, topem amb l'hotel Serhs Campus, de quatre estrelles, que acull congressos, reunions i convencions per a petits i grans grups a nou sales equipades amb material

A les fronteres de l'espai geogràfic de la Universitat trobem boscos idíl·lics i tranquils per passejar, però també instal·lacions com la deixalleria.

audiovisual i capacitat per a unes 800 persones. A més, aquí hi ha la seu de Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera, per aquest motiu, si arriba l'hora de dinar i es té gana, es pot degustar el bufet lliure al restaurant, elaborat pels propis alumnes.

A la dreta de l'hotel està ubicada la Vila universitària, residència d'estudiants del campus de l'Autònoma, formada per 632 apartaments. Amb les reformes d'ampliació ara ofereixen 216 nous habitatges que aconseguiran allotjar un total de 432 estudiants més. D'altra banda, alguns dels pisos de l'antiga Vila es troben en fase de reformes, per tal de renovar el mobiliari i les instal·lacions. També hi ha apartaments

■ **A l'altura de la Vila, es troben les Cases Sert, reservades a professors, PAS i professors visitants**

■ **L'Autònoma compta amb espècies pròpies per a la investigació mèdica**

adaptats per a discapacitats, una piscina, un supermercat, dos bars, una papereria, un cibercafé i un camp de futbol per als aficionats a l'esport. A l'altura de la Vila, però a l'esquerra, es troben les Cases Sert, reservades a professors, PAS de la UAB i professors visitants.

Si ens allunyem de la Vila universitària, el primer que veiem és la Facultat de Ciències de la Comunicació, un dels edificis arquitectònicament més ben dissenyats de tot el campus. Una Facultat molt lluminosa i acollidora, però també molt calorosa als dies estiuencs.

A la mateixa altura d'aquesta Facultat i a la dreta, se situa el Servei Assistencial de Salut, una consulta mèdica per a tots aquells que disposin del carnet d'estudiant de la UAB, així que si algú té algun problema de

Les 'fronteres' de la Universitat no coincideixen només amb les autopistes que circunden les seves instal·lacions.

salut pot visitar-se allà sense cap inconvenient.

Una guarderia per als infants

També a la part est de la UAB hi ha l'escola bressol Gespa, aquesta guarderia ofereix els seus serveis als fills dels membres de la comunitat universitària amb una edat compresa entre els quatre mesos i els tres anys. L'oferta de places s'obre també a la població de Cerdanyola del Vallés. Actualment ofereix un total de 60 places.

Si seguim endavant per la part est del campus, trobem la Facultat de Medicina i, al costat, el Servei d'Idiomes Moderns (SIM), l'edifici habilitat per estudiar idiomes com l'anglès, el francès o fins i tot el xinès. A continuació, se situa el Servei

Estabulari, un conjunt d'instal·lacions creat especialment per tal de criar diferents espècies i soques de rosegadors (ratolí, hámster i rata) destinats a la docència, la investigació i l'adquisició i importació de models especials de proveïdors externs. Per tant, l'Autònoma compta amb espècies pròpies per a la investigació mèdica.

Una altra de les fronteres de la UAB és el Laboratori General d'Assaigs i Investigacions de la Generalitat de Catalunya (LGAI). Des de la seva fundació, Applus+ CTC té com a missió el suport tecnològic a la indústria mitjançant la realització d'assaigs de laboratori, certificacions, formació tècnica i investigació i desenvolupament.

El Servei d'Activitat Física (SAF) el trobem a continuació.

■
Tot just al costat del SAF hi ha l'Escola Tècnica d'Enginyeria i, a la vora, El Centre de Visió per Computador (CVC)

■
“Aquestes terres són de la Universitat, nosaltres les conreem des de fa 30 anys i ningú ens ha dit res”

Són unes instal·lacions esportives a disposició de tots els estudiants de la UAB, amb tarifes especials i descomptes, o de tothom que hi vulgui anar però sense reducció de preu.

Tot just al costat del SAF, hi ha l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria i, a la vora, el Centre de Visió per Computador (CVC), una institució no lucratiua fundada el 1995 pel Consell Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT), Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM), i la Universitat Autònoma de

Barcelona (UAB). L'objectiu del CVC és la recerca i el desenvolupament per incrementar el coneixement en aquests camps.

Petits camps de conreu en el camí de Badia

A l'est del campus hi podeu descobrir el camí de Badia: un carreró de baixada que serpenteja, acompanyat de fanals cada 50 metres on els petits camps de conreu apareixen a l'horitzó a mesura que es fa el descens. A les primeres terres de conreu es pot trobar a gent com el Manolo, un pagès que explica: “Aquestes terres són de la

Fotografies que reflecteixen la diversitat d'espais emmarcats dins les fronteres de la UAB: l'hotel Serhs Campus, la deixalleria i la granja de Veterinària.

Universitat, nosaltres les conreem des de fa 30 anys i ningú ens ha dit res”, i afegeix: “Les terres no són nostres però fem ús d'elles per conrear tomàquets, patates i enciams pel nostre ús personal”. En alguns horts hi ha petites casetes fetes amb quatre uralites on els agricultors descansen i miren com creix el seu conreu, es protegeixen de les inclemències del temps o simplement deixen passar el temps. Tots són veïns del barri de Badia, just al costat de l'autopista.

El Parc de Bombers està quasi tocant la zona universitària i la

ANTOLÍN AVEZUELA

seva ubicació és bastant coneguda. Els terrenys són cedits per la UAB amb un contracte que es renova cada cert temps. La seva activitat es concentra, sobretot, al Vallès Oriental però reben informació de tot Catalunya.

Per classificar objectes

Just al costat s'ubica la deixalleria Cerdanyola Campus on es classifiquen els diferents objectes que les persones poden portar allà; és un punt de recollida de piles i també d'oli d'oliva entre d'altres. Al recinte hi ha una petita nau amb objectes que poden

ser reutilitzats, com per exemple lliteres o prestatgeries o tota mena d'utensilis per completar una sala.

Al nord existeix l'itinerari de Can Magrans. Aquest permet contemplar la important explotació agrària i ramadera que es porta a terme als terrenys de la UAB per part dels estudiants de Zoologia. També és un magnífic trajecte per observar els diferents estadis de degradació i regeneració de la comunitat vegetal del Mediterrani, poc conegut per la comunitat universitària.

Els estudiants de Zoologia i Veterinària disposen d'una granja amb diverses espècies d'animals per aprofundir els seus coneixements en situacions reals.

Més a prop de la Facultat de Veterinària hi ha alguns corrals amb cavalls, burros i ovelles que els estudiants d'aquesta Facultat visiten per fer les seves pràctiques. També en aquesta zona es troba el Centre de Recerca en Sanitat Animal (CRESA), resultant de la col·laboració de la UAB i l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries. Aquí s'investiguen les malalties que pateixen els animals de la granja ■

**Paz Diman
Victoria Chauvell
Eduardo A. Díaz**

■ NOTÍCIES

Eleccions al Claustre

El 18 de novembre es celebraran les eleccions al Claustre de la UAB. El Claustre és l'òrgan màxim de representació de la comunitat universitària. S'ha de renovar els sectors de l'alumnat, el Personal d'Administració i Serveis (PAS), el professorat doctor amb vinculació permanent i la resta de personal acadèmic i investigador en formació que exerceix funcions docents.

Cartell FMUAB 2008

Senen Prieto ha estat el guanyador del cartell de la Festa Major de la UAB 2008. L'autor ha estat premiat amb 600 euros. Enguany el concurs ha rebut 51 propostes.

15 estudiants denunciats

A finals d'octubre a quinze estudiants de la UAB se'ls va notificar la denúncia que havia posat la Universitat on se'ls imputen d'un delictes de lesions, danys materials i desordre públic. Arran de les mobilitzacions estudiantils del curs passat contra la Junta de la Facultat de Filosofia i Lletres, on va resultar ferit un dels membres del cos de seguretat privada de la UAB. Els estudiants afectats s'han quedat perplexos ja que poden ser castigats amb una pena d'entre sis a tres anys de presó.

Conveni amb Casa Àrabe

La UAB ha signat un conveni de col·laboració amb Casa Àrabe, un consorci dedicat a enfortir la relació amb els països àrabs i musulmans per tal de conèixer més a fons les realitats i la història d'aquests indrets. La directora de Casa Àrabe, Gema Ruiz, va explicar les seves experiències en la xerrada *Cultura i Política a les relacions entre Europa i el Món Àrab*, feta a l'Aula Magna de Ciències de la Comunicació.

Part del Gabinet de Comunicació de la UAB, amb el catedràtic José Manuel Pérez Tornero al capdavant.

Avaluen l'alfabetització digital dels europeus

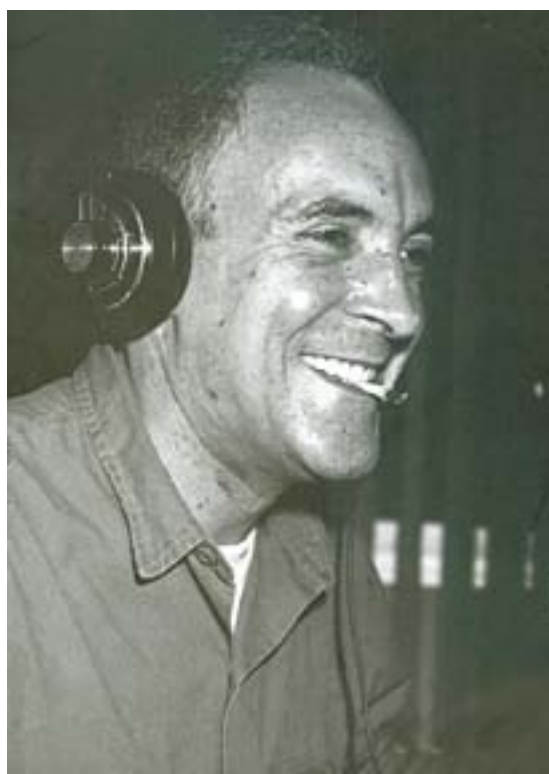
El Gabinet de Comunicació de la UAB, dirigit pel catedràtic José Manuel Pérez Tornero, ha estat escollit per la Comissió Europea per desenvolupar els indicadors que permetran mesurar els nivells d'alfabetització digital i mediàtica dels ciutadans a Europa. L'equip de la UAB forma part del consorci que portarà a terme la investigació als 27 de la Unió Europea (UE). Tots els països de la Unió hauran de sotmetre's a aquest seguiment obligatòriament, tal com s'ha establert recentment a la Directiva de Serveis Audiovisuals de la UE.

Els objectius de la recerca són proporcionar a la Comissió una sèrie de criteris d'avaluació per a nivells d'alfabetització mediàtica. Aplicar aquests criteris als Estats

membre procurant establir els seus nivells d'alfabetització mediàtica en cadascun d'aquests països i considerar l'impacte econòmic i social. I, un cop enllestit, aquest anàlisi finalment proposar l'aplicació de polítiques específiques que incrementin els nivells d'alfabetització, vinculant-los amb els valors fonamentals que defensa la UE.

Amb aquest, ja són tres els concursos consecutius que aconseguix el mateix equip. El primer d'ells va servir per a recomanar les polítiques de promoció en matèria d'alfabetització digital. El segon va estudiar les tendències de l'alfabetització mediàtica a Europa i va fixar les pautes d'una política adequada en aquesta matèria ■

Noura Aharchi

Exposició dedicada a Ramon Barnils

L'1 d'octubre es va inaugurar a l'edifici de la Biblioteca de Comunicació una exposició dedicada al carismàtic periodista i exprofessor de la Facultat de Ciències de la Comunicació, Ramon Barnils. Set anys després de la seva mort, la UAB ret homenatge a la seva trajectòria professional i humana col·laborant amb el grup de Periodistes Ramon Barnils (GPRB). Fins el 5 de desembre es podrà visitar a la Sala d'Exposicions de la UAB ■

Cinema a la UAB

L'Edifici d'Estudiants (ETC) ens dona l'oportunitat d'endinsar-nos en la gran indústria del cinema, presentant diversos projectes destinats tant a estudiants, com a cinèfils empedreïts.

Els que estan cansats del cinema comercial poden gaudir de preestrenes de pel·lícules (veure les projeccions i les dates al web de l'ETC) que ens arriben de la mà dels cinemes Verdi al cinema de la UAB, tot això de manera gratuïta.

Entre els molts cicles del setè art que ens ofereix l'ETC, trobem els organitzats per diferents facultats, amb l'objectiu d'ampliar el temari de diverses assignatures.

Els amants del cinema independent poden veure projeccions com *Being John Malkovich* (1999) de Spike Jonze al cicle *Història del Cine: Territori Indie*, i als que els agradi la varietat, poden optar pel cicle *Els gèneres cinematogràfics*, amb clàssics com *Brigadoon* (1954), de Vincent Minelli.

Per últim, el cicle *Les imatges del dret al cinema*, relacionat amb el món de les

lleis o del seu incompliment i organitzat per la Facultat de Dret, projectarà *Algunos hombres buenos* (1992), de Robert Reiner, entre d'altres ■

Clara Prieto

Més informació a www.etc.uab.cat

Expoquímia premia a l'investigador Joan Bertran

El catedràtic i investigador de la UAB Joan Bertran ha guanyat la II edició del premi I+D+i del saló Expoquímia en la categoria de química, amb investigadors de la Universitat Jaume I de Castelló i la Universitat de València. El projecte guardonat se centra en la investigació de nous catalitzadors biològics dissenyats a partir d'enzims naturals amb l'objectiu de que les indústries siguin més eficients i respectuoses amb el medi ambient ■

L'Autònoma sostenible

La plaça Cívica va ser l'escenari d'un seguit d'activitats dedicades a la sensibilització sobre la mobilitat sostenible i segura. A banda de fomentar l'ús de la bicicleta, oferir conferències o exposicions a diverses facultats,enguany es va celebrar la *Cursa del Transport* per comparar els diferents mitjans de transport en els trajectes cap a l'Autònoma des de diferents punts.

Prova del VIH

El 20 d'octubre amb motiu del Dia Internacional de la prova del VIH, la FAS va instal·lar una carpa informativa a la plaça Cívica sobre temes relacionats amb aquest virus i prevenció. A més a més, els estudiants que així ho van voler, van poder fer-se la prova del VIH gratuïtament al Servei Assistencial de Salut de la UAB, una manera d'aconseguir un diagnòstic precoç de la malaltia.

Barcelona es connecta amb el món per parlar de la **Prensa Gratuïta**

3es Jornades Internacionals de Prensa Gratuïta BARCELONA

19, 20 i 21 DE NOVEMBRE BARCELONA
- AUDITORI AXA -

organitza:
acpg associació catalana de la premsa gratuïta

+ DE **20** PONENTS
+ DE **400** CONGRESSISTES
+ DE **30** TAULES RODONES I DEBATS

1. Estratègia empresarial en temps de crisi.
2. Models d'èxit de la premsa gratuïta.
3. Cap a empreses multicanal

Campus de l'UAB i L'Hiperbòlic t'ofereixen la possibilitat d'assistir a les 3es Jornades Internacionals de Prensa Gratuïta

Si ets Universitari: 30 €
(i tens menys de 25 anys)

Inscripcions: www.jornadespremsagratuita.com

Tel. 93 452 73 71 - a/e: info@jornadespremsagratuita.com

PREN NOTA!!

L'Estat del Benestar, en crisi?

Amics de la UAB va celebrar el 6 d'octubre passat, a la Casa Convalescència de Barcelona, la jornada **Sistemes sanitaris: salut i riquesa**, amb una notable afluència de públic.

L'acte s'inclou en el projecte **Universitat Opina**, amb el qual l'Associació vol col·laborar a la creació d'opinió pública sobre temes d'actualitat mitjançant l'organització de jornades.

Miquel Vilardell

Josep Figueras

López Casasnovas

Oriol Ramis

Josep M. Sabaté

L'obertura de l'acte va anar a càrrec de **Miquel Vilardell**, vicerector de Relacions amb Institucions Sanitàries i catedràtic de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona. Vilardell va exposar la relació directa que s'esdevé quan s'incrementa la

riquesa d'un país entre l'augment de l'esperança de vida i la disminució de la mortalitat infantil, d'una banda, i l'aparició de noves malalties, de l'altra.

A continuació, **Josep Figueras**, director de l'Observatori Europeu en Polítiques i Sistemes de Salut a Brussel·les, va fer la primera

ponència de la jornada. Figueras va defensar que la millora dels nivells de salut en la població té una repercussió directa en l'economia global i en el benestar social, ja que l'atenció a la salut s'ha de considerar com un sector productiu, capaç de generar els seus propis recursos. Figueras

Club Universitari. Nova seu dels Amics

L'Associació d'Amics de la UAB canviarà d'ubicació pròximament, molt a prop de l'estació de Bellaterra dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

La nova seu dels Amics serà també un Club Universitari, on s'hi faran reunions i seminaris.

L'objectiu d'aquesta nova ubicació és promoure i facilitar la interacció social del seu personal acadèmic i d'administració i serveis.

La inauguració del **Club Universitari dels Amics** serà el diàlluns 10 de novembre.

Hi esteu tots convidats! •

Grup d'assistents a la jornada

en el criteri de finalitat de la inversió. Posà en qüestió que les polítiques universalistes fossin necessàriament més redistributives que d'altres més selectives i comentà l'impacte del copagament i de l'assegurament privat fora d'un nucli de prestacions bàsiques.

Finalment, **Josep Maria Sabaté**, director del Servei Català de la Salut, va cloure l'acte, amb una mirada optimista i compromesa amb la societat catalana respecte el futur del sistema sanitari.

Oriol Ramis, vocal de l'Associació d'Amics de la UAB, va ser el moderador de la jornada •

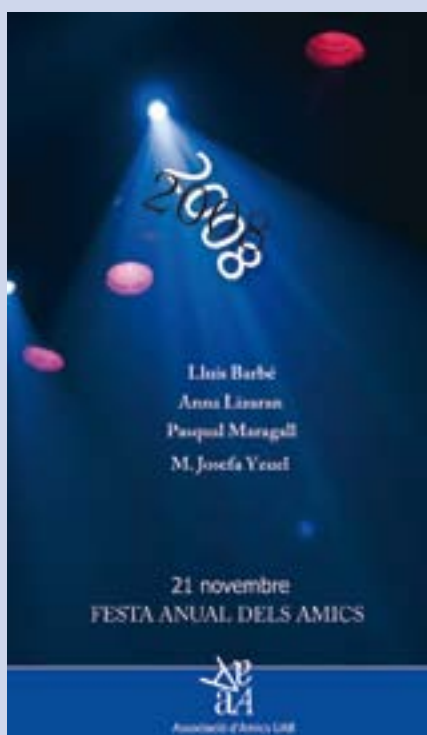
va defensar la importància d'assegurar la igualtat d'accés als serveis sanitaris al conjunt de la societat com a element bàsic per a la cohesió social.

La segona ponència va anar a càrrec de **Guillem López Casanovas**, catedràtic d'Economia de la Universitat Pompeu Fabra,

conseller del Banc d'Espanya i fundador del Centre de Recerca en Economia de la Salut.

López Casanovas va remarcar la importància de l'impacte de l'envelliment en l'equilibri de l'economia global i la necessitat de fer polítiques públiques més selectives i efectives, basades

Podeu opinar sobre els sistemes sanitaris i l'Estat del Benestar al fòrum virtual Salut i Riquesa que trobareu a www.amicsuab.es

FESTA ANUAL 2008

Dijous, 21 de novembre, a les 20 h

Casa Convalescència, Hospital de Sant Pau

Inici

Miquel Pujadó canta
Georges Brassens
Jacques Brel

- Premis Amics dels Amics
Lluís Barbé
M. Josefa Yzuel
Pasqual Maragall

Lliurament de Premis

- Diploma als premis extraordinaris de doctorat 2007-2008
- Distintius de plata als socis que fa deu anys que pertanyen a l'Associació
- Premi Col•lectiu UAB
Servei d'Activitat Física

- Premi Universitat-Societat concedit pel Consell Social
Anna Lizaran, actriu

Cloenda

Paraules del Rector Magnífic de la UAB, Lluís Ferrer

Inscripció:
fins al 18 de novembre
Tel. 93 581 14 90
amics@uab.cat

Adriana Kaplan
Antropòloga i professora del Departament
d'Antropologia Social i Cultural de la
Universitat Autònoma de Barcelona.

“L’aportació teòrica que nosaltres hem fet és la iniciació sense mutil·lació”

La seva causa és la lluita contra la pràctica de la mutilació genital femenina a través de l’educació i la sensibilització social. Adriana Kaplan (Argentina, 1956) forma part del Grupo Interdisciplinar para la Prevención y el Estudio de las Prácticas Tradicionales Perjudiciales (GIPE/PTP), adscrit a la UAB, i reconeix que és complicat avançar en aquests temes. La nostra societat no entén aquestes pràctiques sota cap circumstància però, en canvi, pels gambians, són un requisit per formar part de la comunitat i per identificar-se com a tal.

ANTOLÍN AVEZUELA

L'ablació forma part del ritual per passar a la vida adulta?

Nosaltres l'entendem com un ritual de passatge entre etapes, en què no hi ha possibilitat de tornar enrere i que et prepara per a la vida adulta. Fent una espècie de dissecció genètica hi ha tres fases: una física, quan es fa la mutilació; després li segueix el temps de transmissió cultural (el saber de les dones, les cançons, la relació amb el món adult...) que s'allarga al temps que triga la cicatriu a desaparèixer; i, per últim, la fase de reconeixement social en la que la persona adquireix pertinença social.

Aleshores, qualsevol proposta de no mutilació trencaria amb la seva identificació com a dones i amb la pertinença al seu poble?

L'aportació teòrica que nosaltres hem fet és la iniciació sense mutilació, eliminant la part física, però mantenint la cultural i la social. Proposem una idea que es pugui correspondre amb la realitat africana, a diferència de moltes ONG que tenen una visió massa feminista difícil d'inserir amb la realitat d'aquesta cultura. Hem de tenir en compte que a Gàmbia, per exemple, la prevalença de l'ablació és del 80%.

Quins obstacles presenta la vostra proposta?

La proposta de ritual alternatiu va agradar al Govern del país, però hi va haver problemes. La vicepresidenta de Gàmbia estava molt il·lusionada i tenia moltes ganes de treballar, també per la pressió internacional. Al 2006 es va emetre un documental abordant la problemàtica, però només nou minuts i ningú va entendre de què anava el tema. El dia següent, algunes persones van ser atacades, i jo vaig rebre moltes amenaces; semblava que les dones haguessin traït el secret de les tradicions. Arran d'això, vaig decidir aturar les emissi-

ARXIU ADRIANA KAPLAN

Com s'hauria d'actuar a Catalunya?

Prevenint des de l'atenció primària. Per als africans és una ofensa que un Mosso d'Esquadra es presenti a casa seva perquè les nenes a l'escola parlaven de que anirien de vacances a Senegal. S'envien cartes a les famílies informant dels riscos de l'ablació; els pares mostren la carta, segellada i signada i els expliquen que si toquen a la nena aniran a la presó.

ons perquè posaven en perill la convivència d'algunes persones, i no tenia sentit.

Llavors vau reformular el projecte?

Sí, després d'aquests riscos vam pensar que seria millor reformular-lo. Se'ns va ocórrer adoptar el plantejament que seguim aquí a Catalunya, que és proposar al Govern que formi als seus professionals de la salut (metges, llevadores...) i que aquests, des dels seus llocs de treball, des de la seva quotidianitat puguin abordar les mutilacions.

L'antropòloga Adriana Kaplan en diferents moments del seu treball de camp a Gàmbia.

ANTOLÍN AVEZUELA

Per aconseguir-ho és absolutament necessari el suport del Govern gambià. Creu que l'ablació és un problema fonamental per a ells?

No s'hauria de plantejar com un problema, perquè per a ells no ho és, en tenen d'altres: les dones moren als parts, el tètanus, la diarrea, la malària, la meitat de la població sense aigua potable... I aleshores arribem nosaltres amb la qüestió de les mutilacions. A més, la tipologia de mutilacions que ells fan (de tipus 1 i 2) no té conseqüències a mitjà ni llarg termini, les conseqüències són immediates: hemorràgies i infeccions al moment del tall. Per això té sentit proposar la formació als seus metges, de manera que el Govern assumeixi com a pròpia la formació dins del sistema sa-

nitari, ja que l'important és que ells facin seu el problema.

Aquesta proposta s'ha materialitzat en algun acord?

Sí, en aquest moment el que estem fent, i per raons de seguretat, és un conveni que s'ha firmat entre la UAB i la Universitat de Gàmbia per col·locar el projecte sota el paraigua de la Facultat de Medicina. Però la situació política a Gàmbia no és molt estable i avançem amb peus de plom.

En aquests moments, quina és la situació legal de la mutilació dels genitals femenins en aquest país?

A Gàmbia hi ha una llei per la protecció de les dones però porta aturada al Congrés des de fa més d'un any. Hi ha dos temes

Adriana Kaplan al seu despatx del Departament d'Antropologia de la Universitat.

de màxim conflicte, un és la poligàmia i l'altre, les "pràctiques tradicionals perjudicials", ja que no es pot parlar ni d'ablació ni de mutilació. Per això de moment treballem amb moltes dificultats, ja que políticament ningú vol donar cap pas.

I aquest primer pas en què hauria de consistir?

Doncs de moment estem dissenyant un qüestionari per treballar coneixements, aptituds i pràctiques sanitàries de la població de Gàmbia. El projecte té quatre vessants: investigació, formació, disseny de material i la proposta metodològica. Però diria que ara estem en una fase política i la idea és teixir entre tots ells un canyamàs on cadascú es senti recolzat per l'altre.

ARXIU ADRIANA KAPLAN

■
“Proposem una idea que es pugui correspondre amb la realitat africana, a diferència de moltes ONG que tenen una visió massa feminista difícil d’inserir amb la realitat d’aquesta cultura”

■
“Una dona no circumcیدada és considerada una dona bruta, que contamina els aliments”

Però les dones també ho entenen així?

No ho consideren important, totes han passat per allà i creuen que és bo. Et diuen que quan dónes a llum un fill és el més bonic que pots fer en aquesta vida, i en canvi hi ha dolor i hi ha sang. Clar, això té a veure amb la marca que porten per sempre i que les cohesiona al grup de per vida. L’ablació es fa abans de tenir la primera menstruació, quan ja estan preparades pel matrimoni i per ser receptores de l’identitat cultural.

I no accepten aquesta transmissió cultural sense mutilació?

Ho hem de veure. El plantejament és: fins quan les dones necessitarem seguir sent significades a través dels talls,

L’antropòloga navegant pel riu Gàmbia.

el dolor i les marques? Altres dones proposen fer una punció al clítoris, però evidentment la nostra idea no va per aquí. Hem de tenir molta cura, que no sigui que, per intentar proposar un canvi, abandonin l’ablació però implantin una altra cosa. Penso que ara mateix la societat gambiana no està preparada per poder implementar això, és primordial la formació de professionals de la salut que dins de les cures i de les campanyes de vacunes puguin introduir el tema.

Com es veu a una dona no circumcیدada?

Com a una dona bruta, impura. Ells entenen que una dona circumcیدada és una dona neta, que un home circumcیدat és un home net. A l’Àfrica les dones

són les principals productores d’aliments i una dona no circumcیدada és una dona impura que pot contaminar els aliments. Per tant, o estàs dins o estàs fora. I no pots estar fora. A mi m’han adoptat i els meus fills, que han crescut a l’Àfrica, mai han agafat el meu gerro d’aigua o han menjat del meu plat. La gent gambiana m’estima i em protegeix, però hi ha un límit, sóc considerada com una dona contaminada. La meva mare em diu que encara estic a temps de purificar-me, encara que ja hagi tingut la regla i fins i tot fills ■

**Adriana Ribas
Alba Barbosa
Elisabet Golerms**

Situat al Parc Tecnològic de Nou Barris i dirigit per l'empresa municipal Barcelona Activa, el Cibernàrium va néixer ara fa nou anys amb l'objectiu d'eliminar l'escletxa digital, oferint difusió i capacitatció en noves tecnologies. Té una mitjana de 53.000 usuaris anuals i es vincula a la UAB a través del Gabinet de Comunicació i Educació.

Cibernàrium i Universitat: espai d'aprenentatge comú

Cibernàrium és un centre de divulgació temàtica concebut per donar a conèixer de forma gratuïta les noves oportunitats que ofereix Internet i un espai de formació dirigit a tothom que vulgui aprendre més coses sobre la xarxa.

La coordinadora del Gabinet de Comunicació i Educació a la UAB del projecte Cibernàrium, Laura Rojas, explica: "Aquest projecte va dirigit a totes les persones que tinguin un interès per aprendre sobre algun tema en telemàtica, tot i que també hi ha formació específica per a empresaris, professionals, persones en situació d'atur o grups amb

La façana de l'edifici del Cibernàrium, a Nou Barris.

necessitats específiques d'aprenentatge de les tecnologies". En aquest espai públic podem trobar cursos per adquirir coneixement en programes tant diversos com el Photoshop o el Windriver.

Segons la coordinadora, els objectius d'aquest projecte són "aconseguir un espai de divulgació de tot el que fa referència a les Tecnologies de la Informació i Comunicació (TIC) i una base per a l'alfabetització digital, de manera que qui rep la formació pugui utilitzar tot el que ofereix Internet".

El Gabinet de Comunicació i Educació té signat un conveni amb BCN-Activa, empresa que

dirigeix el Cibernàrium, amb l'objectiu d'eradicar l'escletxa digital. Tal i com ens explica el responsable d'activitats del centre, Ivan García, el Gabinet dissenya l'estructura de les activitats d'iniciació, s'encarrega de la dinamització de les sales de navegació del telecentre i produeix els materials que utilitzaran els formadors.

Diferents ofertes de formació

El projecte Cibernàrium té diverses ofertes de formació: l'espai *Inicia't a Internet*, on ensenyen a dominar l'ordinador i a utilitzar les diferents aplicacions que ofe-

Formar en tecnologia

Laura Rojas: "Per a tots els que hem estat com a formadors al Cibernàrium, és una experiència molt significativa i no només una pràctica. En el meu cas va ser l'inici d'un interès per aprendre tot el que concerneix a Internet i les TIC, i ara no solament tinc un coneixement més ampli com usuària, sinó que també s'ha convertit en un tema d'investigació i un projecte professional".

reix la xarxa, i l'espai *Creix amb Internet*, en el qual imparteixen formació per a l'empresa i per a la innovació i el disseny.

Inicia't a Internet ofereix un aprenentatge bàsic sobre la utilització de l'ordinador amb quinze càpsules que comprenen exercicis d'una hora de duració, a més de tallers per ampliar el coneixement i descobrir noves possibilitats tecnològiques. Gràcies al conveni signat amb el Gabinet, els estudiants del Màster de Comunicació i Educació fan pràctiques remunerades al Cibernàrium com a formadors dels cursos d'iniciació a les TIC.

Margarita Villada i Fabiola Mascayano porten quatre mesos com a formadores de les càpsules d'iniciació a l'ordinador del Cibernàrium. Les alumnes del màster coincideixen en què l'experiència d'ensenyar als adults

A dalt, una imatge de l'interior del Cibernàrium: A sota, una de les aules d'informàtica.

a dominar l'ordinador i navegar per Internet ha estat molt positiva, ja que els alumnes arriben al telecentre amb moltes ganes d'aprendre.

Els cursos d'iniciació a Internet segurament no són necessaris a la UAB perquè qui més qui menys ja sap utilitzar l'ordinador i la xarxa. En canvi, la majoria dels estudis cursats a la UAB incorporen matèries relacionades amb les noves tecnologies en les quals l'estudiant ha de tenir uns coneixements més avançats i que a la Universitat no ensenyen. Per això, els cursos impartits al programa *Creix amb Internet* del Cibernàrium poden ser de gran ajuda per aquests estudiants que volen augmentar els seus coneixements en les noves tecnologies.

Creix amb Internet es dirigeix també a empreses i professionals

que pretenen dur a terme "una alfabetització digital de segon pis", tal i com afirma Ivan García. D'aquesta manera, persones que ja estan treballant amb Internet tenen la possibilitat d'accedir a usos avançats de les TIC de forma gratuïta. El programa està dividit en dos espais: l'espai *empresa* on s'engloben activitats dirigides a petits empresaris sobre màrqueting, comunicació a Internet i solucions tecnològiques; i l'espai *idees* relacionat amb eines de disseny web, imatge digital, so i multimèdia. Actualment, prop del 22% dels usuaris de l'espai *idees* són estudiants universitaris.

A més, es proposen tallers d'aprenentatge dirigits a col·lectius diversos i compte amb una sala amb accés lliure a Internet on practicar el que s'ha après, un centre amb recursos *online* i vídeos sobre diverses temàtiques. La Barcelona del coneixement, l'accés, domini i utilització de les noves tecnologies es pot trobar a Cibernàrium ■

**Ana Belén Callado
Raquel Gómez
Helena Ledesma**

Un servei d'estètica per sentir-se bé amb sí mateix

Quan estem malalts o no hem menjat bé, en definitiva, si el cos no està al 100%, la ment tampoc.

Al Servei d'Activitat Física de l'Autònoma han creat un centre d'estètica al recinte esportiu per oferir a les persones abonades al SAF, a la comunitat universitària i al públic en general, un conjunt de serveis especialitzats en bellesa i cura del propi cos.

Estudia, estima't i cuida't

A preus d'estudiants, el SAF ens ofereix una àmplia gamma de possibilitats per millorar el nostre aspecte i la nostra salut física. Des de neteges de cutis en profunditat, fins a tractaments anticel·lulítics, passant per la

clàssica depilació. Tot allò que es necessita per millorar la pell, l'aspecte i, en definitiva, l'equilibri entre cos i ment.

També és cert que l'evident culte al cos d'avui en dia no es manifesta massa entre la comunitat universitària: "Aquí encara no ve gaire gent, excepte quan comença el bon temps", declara Marta Orpez, tècnica d'estètica. La Marta recomana una neteja de cutis "cada mes per a una pell grassa i cada mes i mig per a una de normal", sempre tenint en compte evitar els tractaments agressius.

Però no sempre la solució són els productes cosmètics, sinó que s'ha de seguir una rutina diària de

Els tractaments estètics s'associen amb luxes innecessaris i capritxos. No obstant, cuidar el nostre aspecte físic esdevé una necessitat per sentir-nos bé amb nosaltres mateixos.

neteja i, a més, cal tenir en compte l'alimentació, l'exercici físic, l'estrès o els canvis d'estació.

Els tractaments anticel·lulítics són una altra tria estrella del servei d'estètica. La pell de taronja, que molts homes i dones tenen a causa del greix localitzat en zones com glutis, panxa o braços, és un factor de malestar latent.

D'aquesta manera, al SAF s'hi concentra en una sola instal·lació els espais d'estètica i també de gimnàs per realitzar exercici físic. Una forma pràctica per assolir els objectius d'estar bell per fora per poder estar-ho també per dins ■

Sílvia Garcia Farreny
Sílvia Plana Subirana

VI Conferència del Moviment
AERYC Amèrica-Europa de Regions i Ciutats

Cohesió social i governança democràtica: Per a unes regions i ciutats més inclusives

Barcelona, 1 i 2 de desembre de 2008

SEU DE LA CONFERÈNCIA

Hotel Alimara
Berruguete, 126. 08035 Barcelona
Parada de metro Mundet

INSCRIPCIÓ

L'assistència a la conferència tindrà caràcter gratuït, prèvia inscripció.

Per formalitzar la inscripció és imprescindible omplir el formulari on-line a través del web:
www.aeryc.org

Places limitades

Data límit per formalitzar la inscripció:
17 de novembre de 2008

INFORMACIÓ

Per a qualsevol informació addicional sobre la conferència poden posar-se en contacte amb la **Secretaria Tècnica d'AERYC**

Tel.: 93 302 75 69
E-mail: secretariatotecnica@equ.es

Patrocina:

Amb la col·laboració de:

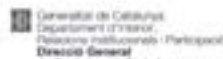
Centre d'Estudis Andalus
CONGRESS DE LA PRESIDÈNCIA

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

JUNTA DE ANDALUCÍA

115 anys pensant en la **salut**

Fa més d'un segle l'Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut (AECS) naixia amb la voluntat d'agrupar estudiants de Medicina, Infermeria, Biologia i Fisioteràpia per dur a terme activitats i projectes voluntaris de manera conjunta.

Des d'aquest any alguns estudiants de Biociències s'han adherit al centenar d'integrants de l'associació aportant el seu granet de sorra potenciant temes d'investigació i recerca.

Ja són prop de 70 els estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona que formen part de l'Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut (AECS), repartits entre les diferents unitats docents de Vall d'Hebrón, Germans Trias i Pujol (Can Ruti), Sant Pau i les Facultats de Medicina i Biotecnologia. Per això, cada any els integrants de l'associació visiten aquests centres de la UAB per donar-se a conèixer i animar els companys a participar de noves i millors activitats.

Així va ser com Meritxell Puig, estudiant de Medicina de la UAB a Can Ruti, va entrar a formar-ne part amb 19 anys. Ara en té 23 i és l'actual presidenta d'AECS Barcelona. El que va encuriosir la Meritxell, igual que a molts estudiants, va ser un dels projectes

Alguns membres de l'AECS durant l'Assamblea General celebrada a Barcelona.

més exitosos que l'associació duu a terme: els intercanvis clínics. Aquesta és una activitat adreçada als estudiants de Medicina a través de la qual poden fer pràctiques durant tot un mes a hospitals de tot el món.

La Meritxell va marxar d'intercanvi a Mèxic i l'experiència li va deixar empremta. Un país a l'altra banda de l'oceà suposava una nova manera de veure la medicina i de conèixer el funcionament dels centres mèdics en països on la vida és ben diferent a la nostra. De la mateixa manera, estudiants de fora poden conèixer la realitat de la sanitat als països catalans gràcies al suport de la Federació Internacional d'Estudiants de Medicina, que estableix convenis amb facultats de Medicina d'altres indrets.

D'altra banda, la nova incorporació dels estudiants de Biociències a l'AECS potencia les branques d'investigació. Ells també poden fer intercanvis, però de recerca. Marc Fabregat, de 19 anys i estudiant de Biotecnologia de la UAB, es va assabentar d'aquests intercanvis a través d'una amiga i ara ja forma part de l'associació: "Vaig sentir parlar de l'AECS, vaig anar a una reunió i em va sorprendre la quantitat de coses que fan sobre investigació i recerca. Tot i així, no descarto implicar-me en altres temes com Drets Humans i Pau", comenta el Marc.

Per un món millor

Però AECS també és sensibilització. Precisament Drets Humans i Pau n'és un dels eixos

CEDIDA PER AECS

CEDIDA PER AECS

principals i per aquestes dates organitza uns cicles de cinema. Els centres docents de Medicina de la UAB acullen el cinefòrum d'enguany sobre cultura de pau, els drets dels infants, immigració i resolució de conflictes, que es pot veure cada dimecres fins el 26 de novembre amb l'objectiu de tractar temes que no s'expliquen a les universitats.

L'AECS al Campus de Bellaterra

No és estrany en dies assenyalats, com ara el Dia Internacional contra la SIDA i el Dia Mundial dels Drets Humans, trobar estudiants de Ciències de la Salut i Biociències fent campanyes de conscienciació i de reivindicació dins les fronteres de la UAB. L'1 de desembre els estudiants mun-

A dalt, varis estudiants en una reunió de l'AECS. A sota, imatge de l'Hospital d'Ossets de Peluix (HOP).

taran taules informatives a les Facultats de Medicina sobre com prevenir el VIH i com afrontar la malaltia, i el 10 de desembre lluitaran pel Drets Humans organitzant cibermanifestacions. El reconeixement i el respecte dels Drets Humans i de la Pau és una de les fites que mantenen any rere any.

Malgrat el gran ventall d'activitats que ofereix l'AECS, aquest any se'n volen implantar de noves a Barcelona. És el cas de l'Hospital d'Ossets de Peluix (HOP), una iniciativa que va néixer a Alemanya i que ja ha passat per deu països més. En el HOP, els nens són els protagonistes. Els estudiants de Medicina, vestits de metge, es desplacen a les escoles per visitar els ossets de peluix que els nens porten a

l'aula. Els petits pares del peluix expliquen als doctors què tenen els seus ossets i els curen amb delicadesa perquè els nens no tinguin por a anar al metge. Els voluntaris reben cursos de formació per part de pediatres i psicòlegs. D'aquesta manera aprenen a tractar amb sensibilitat els pacients.

Aquestes activitats no serien possibles sense la implicació desinteressada d'estudiants que lluiten per millorar la seva formació i ser el dia de demà bons professionals sanitaris. Però per aconseguir-ho cal esforç i dedicació, reservar part del seu temps lliure per pensar nous projectes, formar-se i també preocupar-se per buscar subvencions que els financin. Per això es reuneixen sovint en grups de treball i un cop l'any organitzen una Assemblea General. Enguany s'ha celebrat els dies 17, 18 i 19 d'octubre a Barcelona i van participar unes 70 persones de Catalunya, que han compartit impressions i coneixements, però sobretot noves idees de cara al nou curs que ha començat ■

**Mireia Arnau
Aida Clemente**

Pla de llengües de la UAB

Una aposta estratègica pel multilingüisme

La nostra universitat, amb el suport del Servei de Llengües de la UAB, ha desenvolupat un pla per potenciar estratègicament el multilingüisme a la Universitat i donar resposta a les necessitats de gestió de llengües que representa l'espai europeu del coneixement en els àmbits de l'ús, la qualitat i els coneixements lingüístics.

“Cal definir un horitzó de multilingüisme per al grau i per al postgrau.”

La promoció del multilingüisme dins les aules implica l'ús de diverses llengües en una mateixa aula, juntament amb el foment de l'aprenentatge formal de llengües, ens permet formar persones amb competències plurilingües, un dels tres d'identitat que hauria de representar el fet d'estudiar a la UAB considerant el marc que estableix l'EEES: uns estudis de grau, amb sortides professionalitzadores, que acullen majoritàriament estudiants locals, i uns estudis de postgrau, professionalitzadors i de recerca, en molts casos amb una clara vocació internacional, i en d'altres més orientats a un públic local.

El Pla no oblida el compromís social de la UAB amb la llengua catalana, i ahora aposta per la projecció internacional de la Universitat. Tots dos plantejaments, lluny de ser antagònics, es reforcen mútuament i comptem amb el suport estratègic dels nostres Serveis Lingüístics: la llengua catalana només pot desenvolupar-se dins un marc que potenciï el plurilingüisme de les persones i, ahora, el multilingüisme ha d'esdevenir un dels trets d'identitat de la UAB com a element de singularització en un context global dins el marc que estableix l'EEES.

En l'elaboració del pla s'hi han introduït instruments de participació de la comunitat universitària, un fet innovador en l'elaboració de plans de política lingüística. També es garanteix la transparència informativa sobre el model lingüístic de la Universitat, els drets lingüístics de la comunitat universitària i els usos lingüístics previstos per a cada grup.

Podeu consultar el document del Pla de llengües, al web del Servei de Llengües

<http://www.uab.cat/uab-idiomes/>

■
Teresa Mogas
Professora del Departament
de Medicina i Cirurgia Animals

Neix l'‘Autònoma’

Teresa Mogas és la coordinadora del grup de la UAB que ha obtingut la primera vedella *in vitro* de Catalunya amb la col·laboració de la Cooperativa Plana de Vic, societat que ofereix serveis veterinaris a Osona. La vedella va néixer el 5 de febrer a Sant Pol de Vilarnadal (Girona) i ha estat batejada amb el nom d' *Autònoma*.

“La finalitat d'aquest projecte era aconseguir descendència d'una vaca que no es podia quedar prenyada, però que era molt bona productora de llet”, explica la doctora Mogas. “Modificant la genètica tant de la mare com del pare, l'Autònoma produeix molts litres de llet”, aspecte molt interessant perquè les vaques que parís serien molt millors genèticament i en la producció de llet.

El projecte es planteja quan un dia, parlant amb un veterinari, s'assabenten de que els ramaders han d'anar a fer aquesta tècnica a Itàlia. Com a la Facultat creaven de forma rutinària embrions, encara que no els transferien, es

planteja el projecte i es posa tot a punt per portar-ho a terme.

“Nosaltres el que vam fer va ser anar a l'escorxador, recollir els ovaris, treure els òvuls, fecundar-los amb espermatozoides de toros de molt bona genètica i deixar-los set dies en cultiu embrionari. Després van ser transferits a una mare receptora que tenia facilitat per quedar-se prenyada”, declara Teresa Mogas.

Primera vedella ‘in vitro’

Així doncs, nou mesos després va néixer l'Autònoma, nom que li van posar els mateixos ramaders. “Quan la vam anar a conèixer ens van proposar que endevinéssim com es deia. Pensàvem que li havien posat els nostres noms o el del poble i va ser una sorpresa quan ens van dir que li havien posat el nom de la Universitat”.

Ara mateix la vaca està al poble on va néixer, Sant Pol de Vilarnadal, amb els ramaders que varen començar el projecte. “La genètica torna una altra vegada a la granja d'on vénen els

La doctora Teresa Mogas, coordinadora del projecte que ha obtingut la primera vedella proveta.

embrions i on neix l'animal”, declara la coordinadora.

Per a la doctora ha estat una gran recompensa el naixement de l'Autònoma, encara que ja havien fet fecundacions per fer proves, però mai per traspassar-los. “Ha estat la demostració de que tot el que fem és correcte, perquè sinó mai hagués donat lloc a un individu viu”.

Aquesta nova tècnica, doncs, aporta una gran millora a la genètica lletera de les vedelles, que esdevé de gran utilitat per als ramaders de Catalunya.

En aquests moments, la doctora Teresa Mogas i el seu equip tenen en ment un altre projecte relacionat amb aquest. Consisteix en aconseguir els òvuls en mares vives tal i com es fa en els humans, en comptes d'aconseguir-los a l'escorxador. “Això farà que puguem tenir molts més òvuls de bona qualitat lletera d'una mateixa vaca”, assegura ■

Mónica Balboa

Postgrau UAB 08/09

l'encertaràs

Més de 500 màsters, diplomatures de postgrau, cursos i doctorats per fer un pas endavant en el teu futur professional.

Més de 500 opcions per encertar.

Més informació:

www.uab.cat/postgrau

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Escola
de Postgrau